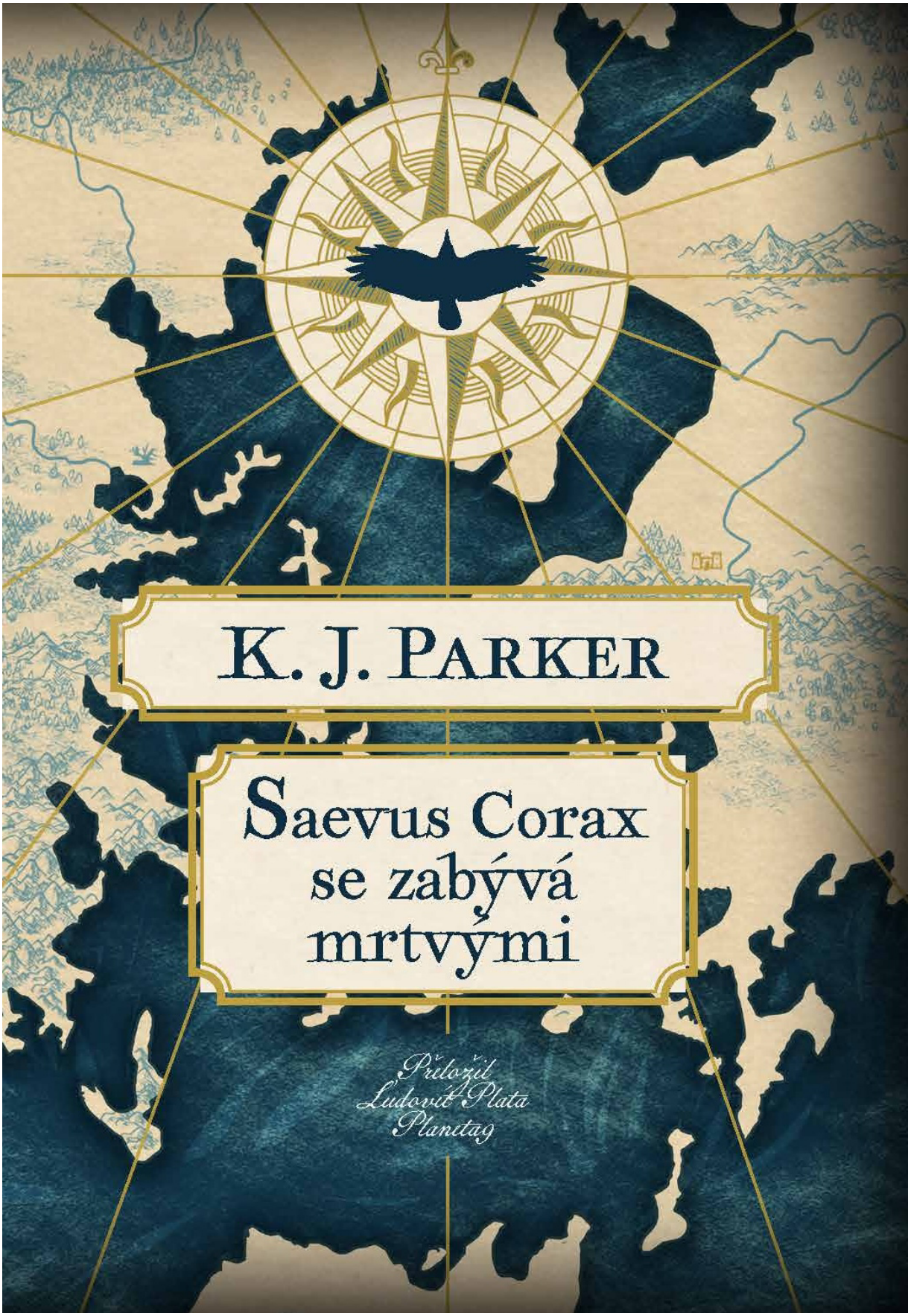
K. J. PARKER
Saevus Corax se zabývá mrtvými
Přeložil Ludovít Plata
Planitag

PLANETA

K. J. PARKER

SAEVUS CORAX SE ZABÝVÁ MRTVÝMI

CORAXOVA TRILOGIE
Saevus Corax se zabývá mrtvými
Saevus Corax dobývá hrad
Saevus Corax se vyvlékne z vraždy

K. J. Parker

Saevus Corax se zabývá mrtvými

Saevus Corax Deals with the Dead
Copyright © One Reluctant Lemming Company Ltd., 2023
First published by Orbit
Czech edition © Martin Královec – Planeta9, 2026
Translation © Ľudovít Plata, 2026
ISBN 978-80-88626-88-6
ISBN 978-80-88626-89-3 (ePub)
ISBN 978-80-88626-90-9 (mobi)
ISBN 978-80-88626-91-6 (PDF)

Věnováno Billu Schaferovi, Maecenas noster

1

LHANÍ JE JAKO FARMAŘENÍ, nebo vysoušení mokřadů, budování teras na svahu kopce či vysazování broskvového háje. Je to pokus ovládat a zlepšovat prostředí kolem vás. Přesvědčivá lež vylepšuje neradostná holá fakta stejným způsobem, jakým lidské bytosti vylepšují divočinu, aby v ní zvládli žít. Pravda je oproti tomu jako poušť. Musíte ji osázet vlastní představivostí a zalévat ji vypravěčskými schopnostmi, dokud nezakvete a nezačne dávat výživné ovoce. Na písku a štěrku toho, co se doopravdy stalo, pěstujete své vlastní pravdy. Nejenom jiné pravdy, ale ty lepší. Prakticky pokaždé, když otevřete pusu, zlepšíte svět a děláte ho nikoliv takovým, jaký je, ale jaký by měl být.

Abyste mohli vypěstovat silné zdravé rostliny, potřebujete také hromadu hnoje, ale to není problém. Dle tvrzení většiny lidí, se kterými podnikám, ze mě padají samé sračky. Já ten kompliment způsobně přijímám a jdu dál.

Ujišťuji vás nicméně, že všechno, co si na následujících stránkách přečtete, je pravda, celá pravda a nic než pravda. Jedná se o pravdivý a přesný historický záznam Velké sirupatské války pořízený někým, kdo u toho byl.

NÁŠ PŘÍCHOD doprovodilo velké hejno vran, které –

NE, VYDRŽTE CHVILIČKU. Chtěl jsem to už nechat být, ale slíbil jsem, že k vám budu upřímný, tak proč to nevyřešit rovnou.

Lidi mě většinou nemají moc rádi a já chápu proč. Tvrdí o mně, že jsem namyšlený, bezohledný, sobecký a naprosto postrádám jakékoliv vlastnosti, které by mě mohly spasit. To všechno je, obávám se, naprostá pravda. Vynechal jsem „prohnaný", protože jsem přesvědčený, že tato vlastnost patří mezi ctnosti.

Namyšlený – ano. S tím už jsem se ale narodil, stejně jako s hnědýma očima či ustupující bradou, a to, že jsem pořád ještě naživu po tom všem, co jsem napáchal, a navzdory tomu, že štěstí většinou nestálo na mé straně, mi naznačuje, že mám důvod být namyšlený, i kdyby jenom na svou prohnanost, vizte výše. Bezohledný jsem proto, že jsem sobecký, ne proto, že bych chtěl být, a sobecký jsem proto, že se mi líbí být naživu, i když jen Bůh ví proč. Lidi říkají, že svět by byl beze mě lepším místem, a já bych po zralé úvaze uznal, že mají pravdu, nicméně ještě nějakou dobu to se mnou ten svět bude muset vydržet, stejně jako vy, pokud si chcete vyslechnout tenhle vskutku vzrušující příběh. A vy opravdu chcete, věřte mi, ale bohužel s ním dostáváte i mě, stejně jako s chotěm či chotí získáváte jejich příbuzenstvo.

Když jsem tohle začínal psát, pochopitelně jsem sám sebe cenzuroval. Opomíjel jsem zaznamenávat některé ze svých nepatřičnějších poznámek a barbarských činů, protože jsem chtěl, abyste mě měli rádi. Pokud byste mě neměli rádi, nechtěli byste číst můj příběh a já bych zbytečně plýtval časem a papírem z rákosových vláken, na který tohle píšu a který stojí čtyřicet guldenů za svitek, a pravda o válce (na níž opravdu záleží) by nikdy nevyšla najevo. Napadlo mě dokonce vecpat sem pár nikoliv striktně pravdivých událostí určených k tomu, aby mě vykreslovaly v lepším světle, protože by se to stejně nikdo nedozvěděl a ze mě by pak byl roztomilý rošťák místo naprostého hajzla. Pak jsem si ale řekl: kašlat na to. Pravda a nic jiného než strašlivá, nevhodná pravda. Je potřeba předat všechna fakta. Můžete je klidně mít, jestli vám k něčemu budou. Já už je rozhodně nechci.

NÁŠ PŘÍCHOD doprovodilo velké hejno vran, které vzlétlo k nebi, zatímco jsme sestupovali z kopce na otevřenou pláň, kde došlo k hlavnímu střetu. Vrány mě nesnášejí a já se jim nedivím. Zvedají se jako kouř nad ohněm bez plamenů, poletují nad námi v kruzích a pokřikují na nás urážky, než se nakonec neochotně stáhnou a odletí někam, kam vrány lítají. Někdy mám dojem, že by nejraději podaly oficiální stížnost nebo mě zažalovaly, že jim bráním v podnikání. Jsem v téhle branži už tolik let, a stejně mám z nich husí kůži. Nejspíš mi připomínají mě samotného.

V poušti obvykle na vrány nenarazíte. Vlastně si myslím, že tohle je jediné hejno, které v ní žije. Krmily se předtím odpadky a mrvou z velkého města, které bylo před třiceti lety do základů zničeno v jakési válce. Vrány ale zůstaly. V těchto končinách probíhá dostatek válek, aby jim to poskytlo skromné živobytí bez nutnosti hrabat se ve výkalech, a vodu získávají z rozbitého akvaduktu, ze kterého pořád do písku kape voda, nyní výhradně k jejich užitku. Vrány se nejspíš rozhodly, že stojí za to vést takto strohý život výměnou za klid a mír – no a pak si přijdu já a všechno pokazím.

Samotnou bitvu jsem neviděl, ale dokážu si domyslet, jak probíhala, podle rozmístění a nahuštění mrtvých těl. Támhle na tom místě zadržela štítová hradba kopiníky, ale neporadila si se zástupem lučištníků střílejících na krátkou vzdálenost. Formace se rozpadla a vyrazila do útoku, načež se na ni vrhli husaři schovaní támhle mimo dohled a vpadli vojákům do boku a do zad. To byl jejich konec, ale nevadí: stejně sloužili jenom k odvedení pozornosti, aby se kavalerie druhé strany mohla přesunout na levou stranu, hezky mimo dění, a aby se následně dragouni mohli vyřítit támhle zpoza těch stromů a srolovat těžkou pěchotu jako koberec. Pak už bylo jenom otázkou, jak moc toho poražení dokážou v nastalém zmatku zachránit. A podle toho, jak to tady vypadalo, toho moc nebylo. Ale co. Aspoň toho víc zbylo pro mě.

Podíval jsem se na oblohu, která byla všemi směry průzračně modrá. Na horké a slunečné počasí mám velmi vyhraněný názor. Jsem proti němu. Nikdo pochopitelně nechce pracovat ve slejváku, ale raději bych byl kompletně promáčený deštěm než potem. Těžká manuální práce ve spalujícím žáru nekoresponduje s mojí představou dobrého života, nemluvě o mouchách, průsaku a zápachu. Tahat se s mrtvolami, které se pekly na slunci, neprospívá zdraví. Čekala nás práce tak na čtyři dny, možná dokonce i na pět, ledaže bychom se rozhodli dát si dvojité šichty ve světle pochodní. Jsme na to zvyklí, ale stejně. Byla to jedna z těch chvil, kdy jsem si přál, abych býval zůstal doma nebo si býval našel jinou práci.

Gombryas se procházel kolem a sbíral šípy. Tvářil se smutně. „Měli na sobě šestky," oznámil a ukázal mi půl tuctu hlavic šípů, jejichž původně jehlovité hroty byly ztupeny nebo ohnuty do oblouku nárazem na ocel. Šípy nebohé. Bylo mi jich líto tak, jak mi dělá problém litovat lidi z masa a kostí. Nebyla to jejich vina, že je nějaký idiot vyplýtval v marné snaze probodnout zbroj. Ony se po důvodech neptají, ale my je napravíme, takže bylo všechno v pořádku.

„Jsou to jenom peníze daňových poplatníků," prohodil jsem. Gombryas se ušklíbl. Sice reptá, ale moc dobře ví, jak to chodí. Narovnat a znovu nabrousit všechny ty krutě zmrzačené hlavice šípů bude práce jeho lidí. Budou taky muset vykroutit ze zdířek zlomené dříky, osadit nové a vyměnit zničené nebo utrhané opeření, to vše v souladu s vysokými standardy, které se od nás naši zákazníci naučili očekávat. Pokud Gombryas o šípech něco neví, tak to nestojí za to vědět. Zapřísahává se, že když vytáhne šíp z nějakého mrtvého chudáka na místě, jako je toto, dokáže rozpoznat hlavice, na kterých dělali jeho chlapi. Tvrdí, že některé z nich jsou jako dávní kamarádi; tolikrát už je viděl a narovnával.

Šestky, které Gombryase tolik pobouřily, ležely převážně v jednom dolíku, kde je husaři obklíčili a odeslali na onen svět. Já osobně mám pěchotní zbroje typu šest rád. Pozůstávají z malých obdélníkových plátků sešněrovaných k sobě, takže vám stačí přeříznout vázání, vylovit poškozené plátky, vyměnit je, znovu je přišít, a hotovo, zbroj je jako nová. Zákazníci po nich úplně šílejí, nicméně je škoda, že se jednotlivé vlády nedokážou dohodnout na jedné standardní velikosti plátků. Musíme s sebou vozit tucet různých velikostí s různě umístěnými otvory pro vázání, a tu a tam člověk narazí i na nějakou podivnou zbroj dělanou na zakázku, kde si musí vyrobit plátky úplně od nuly.

Zbroje spadají do Polycratovy sekce a jeho hoši se dali rovnou do díla, jako obvykle. Mají hodně zkušeností, je radost pozorovat je, když se do toho pustí. Jeden chlap převalí tělo na záda, dřepne si, zasune mu svoje ruce do podpaží a vstane, čímž tělo zvedne, takže se jeho parťák může dostat pod něj, odepnout přezky a sloupnout zbroj jedním snadným pohybem, jako když otevíráte ústřici, až na to, že v tomhle případě chcete tu schránku, nikoliv maso uvnitř. Pak přejdou k dalšímu a tělo nechají Olybriovým sběračům oblečení a Rutilianovým chlapcům přes

boty. Prsteny, náušnice, zlaté zuby a náramky necháváme Carrhasiovi a jeho týmu zasloužilých pracantů, kteří jsou v kumpanii roky, ale nezvládnou už zvedat těžké věci jako kdysi. Pak zbývám jenom já se svými vozíky na maso. Tou dobou už samozřejmě horko, divoká zvěř a uplynulý čas spustily jemné alchymistické pochody, což je důvod, proč si tuhle fázi procesu beru na starost osobně. Nepřipadalo by mi správné chtít něco takového po jednom ze svých přátel. Jsou sice otrlí, ale pořád mají city.

Bratři Asvogelové – naše konkurence, nemám je moc rád – začali nedávno dělat to, že naházejí těla do jam s hašeným vápnem. To spálí maso a zbudou jenom kosti, které pak dovezou na vozech domů a semelou na kostní moučku. Nejspíš jim to za to stojí, ačkoliv já v tom smysl nevidím. Tak zaprvé, zabírá to čas, což jsou příslovečné peníze, nemluvě o nákladech na vápno, a pak taky potřebujete vozy navíc, krmení pro koně na cestu tam a zpátky, vozky, a to všechno výměnou za levný produkt prodávající se na objem. Kdo šetří, má za tři, říkají bratři Asvogelové. To je taky pohled na věc, ale já se tedy do obchodování s kostní moučkou nijak nehrnu. Místo toho nechávám všechna těla spálit, ledaže je tak mokro, že nejde rozdělat pořádný oheň. Chusro Asvogel si myslí, že jsem hloupý, a poukazuje na cenu uhlí a dřeva. Dřevo si ale sbíráme sami a uhlí vypalujeme mezi zakázkami, takže nás to vlastně nic nestojí, a vezeme je na místo ve vozech na zboží, které by jinak směrem tam jely prázdné. Spalováním získáte krásně čisté a uklizené bojiště a popel dělá s půdou hotové zázraky, nebo se to tak aspoň tvrdí. A to je hezké. Myslím, že je naší morální povinností přinášet něco na oplátku, když můžeme.

V noci sice nepršelo, ale padlo hodně rosy. Jsem toho názoru, že nejlepší je postarat se o těla druhý den po bitvě. Ztuhlost už tou dobou povětšinou povolila, takže na vás nečekají paže a nohy trčící v podivných úhlech, kvůli kterým je obtížné skládat těla na sebe, a pokud máte trochu štěstí, nezačala se ještě nafukovat. Tahle část operace se obvykle změní v bitvu špatných nálad mezi mnou a Olybriem. Já chci mít maso shromážděné a spálené dřív, než to začne být ohavné. Olybrius chce odvést důkladnou práci a co nejméně poškodit zboží, což znamená, že je potřeba oblečení opatrně sloupávat, místo aby ho z těl strhávali a uřezávali knoflíky. V tomhle má samozřejmě docela pravdu. Sundat z mrtvoly košili je mnohem snazší, když tělo není ztuhlé jako prkno, a přišívat zpátky knoflíky stojí hodně peněz, které se odečtou z jeho podílu. Jenže pracuje pro mě, takže musí dělat, co mu řeknu, nebo tedy aspoň teoreticky. Po všech těch letech už naše záchvaty vzteku nabyly skoro stejné rituální podoby jako například Velká mše v Chrámu Zlaté věžičky. Že se naše hádka blíží ke konci, poznáme podle toho, když Olybrius poukáže, že ve výsledku tenhle spěch a ničení oblečení stojí peníze mě, ne jeho, a já mu na to opáčím něco ve smyslu, že jsou to moje peníze a že radši přijdu o pár grešlí, než abych chytil něco ošklivého a umřel. Jakmile se dostaneme do tohoto bodu, oba víme, že už jsme se vyřvali. Pak si dáme souboj v zírání, který trvá něco mezi dvěma až pěti vteřinami, a nakonec jeden z nás ustoupí. Nejspíš by bylo jednodušší a rychlejší, kdybychom si místo toho hodili mincí, ale řvaní nám patrně přináší větší uspokojení, emoční i duchovní. Každopádně takhle to děláme a podle všeho nám to funguje.

Při této konkrétní příležitosti jsem bitvu baziliščích pohledů vyhrál, takže jsme sebou hodili a pohřební hranice hezky hořely už dvaasedmdesát hodin poté, co byl vystřelen poslední šíp. Když se to sečetlo, generál Theudahad a Aelijská liga dostali pořádnou nakládačku, protože přišli o 5381 mužů a 3107 koní, zatímco princ Erysichthon jenom o 1207 mužů a 338 koní. Byla to dílčí prohra, která ale neměla zas takový dopad. Theudahadovy posily se nacházely pouhých třicet mil od Erysichthonova hlavního zásobovacího uzlu, což pro aelijské těžkooděné dragouny představovalo sotva den svižné jízdy, a bez zásob pro své muže bude Erychsichthon nucen vsadit všechno na jednu velkou bitvu někde mezi řekou a mořem. Pořád bude stát proti přesile tři ku jedné, jeho spojenci už toho začnou mít dost a budou chtít jít domů a z Theudahada právě udělal naprostého idiota, což znamenalo, že Velikán bude chtít srovnat účty, takže mladý princ svým technicky brilantním vítězstvím docílil vlastně akorát toho, že pořádně naštval početně silnějšího protivníka. No a to byl další důvod, abychom se tady nepoflakovali. Zaplatil jsem za práva na tohle tažení hodně peněz, takže to poslední, co jsem potřeboval, bylo přijít pozdě na velké finále a zjistit, že bojiště mezitím vyčistili místní podnikavci dělající na volné noze.

„Já bych si vsadil na prince," řekl Gombryas, zatímco jsme postávali vedle čerstvě zapálené hranice. „Je chytrý."

„To je tím, že jsi nevyléčitelný romantik," zamumlal jsem přes šálu, kterou jsem měl omotanou kolem obličeje. „Vždycky nadržuješ slabšímu."

„No dobře," zabodl do mě pohled. „Vsadím se s tebou o dvanáct tremissis, že se Erysichthon protáhne kolem spojenců a dostane se zpátky do města dřív, než Theudahad uzavře obklíčení. Bereš?"

Olejem nasáklé chrastí s řevem vzplanulo. Vlna horka mě praštila do obličeje jako políček. „Leda ve snu," odpověděl jsem. „Víš, že na výsledky nesázím. A kromě toho," dodal jsem poněkud uštěpačně, „neměl bys přát vítězství Theudahadovi, abys mohl zkompletovat sadu?"

Gombryas sbírá kousky slavných vojenských a politických vůdců – kosti, skalpy, prsty, vnitřnosti pečlivě naložené v octu a medu – a proč ne? Koneckonců jejich předchozí majitelé už je nepotřebují a jemu to podle všeho přináší jakési tiché uspokojení. Gombryas vlastní dost možná nejlepší sbírku na celém jihozápadě, i když Sapor Asvogel by s tím nejspíš nesouhlasil, a jeden z jeho nejcennějších kousků je lebka Erysichthonova otce, kterou získal před šesti lety, když jsme uklízeli po předchozí válce probíhající v těchto končinách. Má taky uši Erysichthonova dědečka a šourek jeho strýce – vyměnil ho s Ormazem Asvogelem za dvě královské ledviny a lopatku nějakého méně významného imperiála – a kromě toho má pár dalších rodinných kousků, takže by bylo jenom přirozené, aby chtěl taky kousek prince. Vzhledem k tomu, že je Erysichthon bezdětný a všichni jeho mužští příbuzní už do Gombryasovy sbírky dobrovolně přispěli, získáním prince by zkompletoval sérii (tak se tomu myslím ve sběratelských kruzích říká), no a kompletní série má mnohem vyšší cenu než nějaký ten tucet samostatných kousků. Ne že by Gombryas někdy uvažoval, že by ji prodal. Svou sbírku miluje jako rodinu.

Každopádně Gombryas se rozhodl, že ho moje nechutná poznámka uráží, a s funěním oddusal pryč. Naposledy jsem v rychlosti zkontroloval hranice, abych se ujistil, že se nezhroutí nebo nesesypou stranou, a pak jsem se k téhle slavné bitvě vybojované bůhví u čeho obrátil zády a vydal se plahočivě zpět k naší koloně. Zbývala poslední věc, než budu moct vydat povel vyrazit. S trochou štěstí.

Doktor Papinian zrovna ve velkém stanu někoho sešíval. Nemá rád vyrušování, když v ruce drží jehlu. „Jsme připraveni vyrazit," oznámil jsem mu.

„Odprejskni," opáčil, aniž by zvedl pohled.

Zranění vojáci zanechaní na bojišti jsou dalším předmětem sporu mezi mnou a bratry Asvogelovými. Oni se s nimi neobtěžují. Majzni je přes hlavu nebo prostě nech být, říkají; zajistit odvoz životaschopných položek z bojiště patří k povinnostem bojujících stran a cokoliv, co tam nechají, je dle kontraktu považováno za opuštěné (*bona vacantia*, v řeči právníků), tudíž legálně kořist, tudíž majetek kontraktora, který s ním může naložit, jak uzná za vhodné. Ano, opravdu se to tak ve standardních kontraktech, které v téhle branži všichni používáme, píše, takže striktně řečeno mají naprostou pravdu. Já se na to nicméně dívám jinak. Myslím si, že když zraněné sesbíráte, ošetříte a pak je prodáte zpátky jejich armádám, můžete na tom hezky vydělat, a zatím mě nikdo z omylu neusvědčil. Je to převážně zásluha doktora Papiniana, který má naprosto úžasný dar k zachraňování tohoto typu zboží, bez ohledu na to, jak moc je sežvýkané. Dělal třicet let chirurga v echmenské armádě, než se dostal do potíží a musel zmizet, takže když dojde na zachraňování a uchovávání života, má v sobě takový ten echmenský fanatismus, díkybohu. Já osobně mám toho starého divocha rád, ale všem ostatním leze na nervy.

„Co tomu chudákovi provádíš?" zeptal jsem se.

„Co bys asi tak řekl?"

V levé ruce držel něco, co vypadalo jako hrst plevele, a pravým ukazováčkem to cpal do díry v břiše zraněného. Měl bych mít dost rozumu a neptat se. „Za chvíli vyrážíme," řekl jsem.

„Ne, nevyrážíme."

U některých lidí ani nečekáte, že nad nimi zvítězíte. „No tak ne. Ale jak dlouho to ještě bude trvat?"

„To záleží na tom, jak dlouho tady budeš postávat a rozčilovat mě."

Sevřel mezi prstem a palcem pramínek zeleného plevele a strčil ho do otvoru. Povídá se, že jeho otec prý byl řezníkem, obzvláště proslulým svými vynikajícími klobásami.

„Mohl bys takhle někoho zabít," poznamenal jsem.

„Běž pryč."

Rány do břicha znamenají jistou smrt. To ví každý kromě doktora Papiniana. Jestli to někdy zjistí, hromada zraněných vojáků bude mít pořádný průšvih, proto jsem se postaral, aby mu to nikdo neříkal. „Hni sebou," řekl jsem ještě na odchodu. „Všechny zdržuješ."

Byl jsem už příliš daleko na to, abych mohl slyšet jeho odpověď, což bylo nejspíš jedině dobře. Ošetřovatelé skládali muže, se kterými už byl Papinian hotový, do úhledných řad jako ryby sušící se na slunci. Na jednu stranu dávali přeživší, na druhou ty méně šťastné, jako kdyby snad existovala reálná možnost, že se pomíchají, kdyby je neroztřídili pořádně. Asi tak tucet trpělivých pomocníků obcházel kolem a zabýval se rutinním obvazováním,

napravováním kostí a vytahováním šípů. Nikdo tady nevypadal, že by měl nějak obzvláště naspěch. To mě podrážděnilo. Čas jsou peníze; tím, že si dávali načas, připravovali o peníze mě, a já nemám rád lidi, kteří zneužívají mou dobrou povahu. Měl jsem ale dost rozumu, abych na ně neřval, protože to byla Papinianova chyba, ne jejich. Rozhodl jsem se nechat je být a jít ještě jednou rychle zkontrolovat hranice. Dobrá pověst je v téhle branži klíčová a nic nevypadá tak neprofesionálně jako hromada napůl ohořelých těl.

Zrovna když jsem se chystal vyjít z velkého stanu, nějaký hlas zavolal jméno, které jsem neslyšel už roky. Otočil jsem se, možná trochu zbytečně rychle.

Vypadal pekelně, ale stejně jsem ho okamžitě poznal. Upřel jsem na něj chladný pohled. Šlo mi to docela dobře navzdory tomu, že mi srdce bušilo tak silně, až mi málem polámalo žebra.

Znovu vyslovil to jméno. Pak řekl: „To jsem já."

To jsem samozřejmě věděl. „Jmenuji se Saevus Corax," řekl jsem. „My se známe?"

Vlastně jsem nelhal. Akorát jsem vynechal jedno slovo: *Nyní* se jmenuji Saevus Corax.

„Omlouvám se," řekl. „S někým jsem si tě spletl."

„Nic se neděje," uklidnil jsem ho. „Odpočiň si," dodal jsem, protože tak to vždycky říkají doktoři, a pak jsem rychle vyšel ze stanu.

Nemám rád, když mě někdo rozhodí. Když se stane něco nečekaného jako tohle, mám pocit, že neslyším, co mi říká mozek, takže netuším, co říct nebo udělat. Ve skutečnosti jsem ale k některým ze svých nejlepších rozhodnutí dospěl za pochodu, bez možnosti důkladně si to promyslet nebo náležitě zvážit veškeré relevantní faktory. Nicméně nelíbí se mi to a obtěžuje mě to, proto jsem vynaložil hodně času, peněz, úsilí a krve, abych se dostal do bodu, kdy se nemusím nechat takhle obtěžovat. Nejspíš proto jsem si vybral zaměstnání, které má tak úzkou spojitost s mrtvými. Když je někdo mrtvý, můžete si být docela jistí, že bude mrtvý i zítra a s velkou pravděpodobností taky pozítří. S mrtvými víte, na čem jste, zatímco živým podle všeho dělá potěšení, když mi můžou otravovat život.

Ještě štěstí, že jsem se šel podívat, protože hlavní hranice se nebezpečně nakláněla. Tipnul bych si, že do spodku naskládali těla, která jsme svlékli jako první, což je opravdu špatný postup, a jako bych jim to neříkal aspoň tisíckrát: vysvlečené tělo schne rychleji, proto pak rychleji i hoří a kvůli váze nespáleného materiálu, který je nahoře, začne celá hromada sklouzávat do strany. Sehnal jsem asi tak tucet hochů a nějaké ty dvanáct stop dlouhé tyče a pak jsme do toho šťouchali a dloubali, až se nám povedlo všechno ještě víc zhoršit. Takže potom jsme udělali to, co jsme měli udělat hned na začátku: popadli jsme dlouhé háky, stáhli (relativně) čerstvý materiál z vrchu hranice a nacpali ho do ní ze stran, kde už mezitím suchý materiál prohořel. Bylo to celé poněkud neradostné. Abyste mohli spálit lidi, musí být oheň opravdu horký, takže jsem nařídil půltuctu lidí, aby nosili kýble s vodou a během práce nás polévali. Pak se samozřejmě otočil vítr a z hranice nám do obličejů začaly vystřelovat plameny, jako když drak chrlí oheň, a navíc jsem si asi nikdy doopravdy nezvykl na ten zápach. Dobré na tom bylo jedině to, že než jsme to vyřešili, Papinian skončil s vyšíváním a stěžoval si na zdržení a jak to, že ještě nejsme na cestě? Takže bylo všechno v pořádku.

V tomhle zaměstnání začnete být vděční za všemožné podivnosti. Tak například za to, že bylo od generála Theudahada opravdu ohleduplné zvolit si bojiště tak blízko přímé, rychlé a dobře udržované silnice. Jemu to mnoho dobrého nepřineslo, protože to Erysichthonovi umožnilo dostat na bojiště záložní lučištníky, kteří by to jinak nestihli včas, ale mně to život hodně ulehčilo. Není nic horšího než šedesát těžce naložených vozů, které se trmácejí pískem, blátem nebo po kamenitém povrchu, kde se jim lámou loukotě a nápravy. Stačilo trochu zabrat rovným terénem a ocitli jsme se přímo na štěrkem vysypané vozovce. Takové věci znamenají velký rozdíl, když jste zrovna dokončili práci, jste utahaní a podrážděnídění a přejete si jenom to, aby aspoň jednou šlo pro změnu něco dobře. Usadil jsem se na kozlíku vedoucího vozu, snažil se nevšímat si, že příšerně páchnu kouřem a spálenými kostmi, a usnul jsem.

Probudil jsem se naprosto vyhladovělý. To je takový můj problém. Zatímco pracujeme, málokdy jím. Částečně proto, že prostě nemám čas, ale taky to nějak souvisí s mým každodenním prostředím, kvůli kterému kdovíproč ztrácím chuť k jídlu. Přátelé mě už naštěstí znají. Zatímco jsem spal, někdo mi k nohám položil pytlík. Uvnitř jsem našel bochník trvanlivého chleba, kus sýru velký jako pěst a aelijskou sušenou klobásu. Jsem rád, když Aelijci prohrají, protože tenhle konkrétní typ sušené klobásy dělají pro svoje armády jenom oni. Na trhu se koupit nedají a aelijská proviantní služba se zarputile odmítá podělit o recept. Používají jedno konkrétní pálivé aromatické

koření – je tam sice jenom proto, aby zamaskovalo pochybnou povahu masa, ale já ho zbožňuji. Doufal jsem, že těch klobás máme víc, protože Aelijci neprohrávají zase tak často. Někteří lidé vůbec neberou ohledy na ostatní.

Umím si docela dobře představit, že kodrcat se tři dny na neodpruženém voze po venkovských silnicích možná nebude vaše představa úžasně stráveného času. To jenom ukazuje, jak jste změkčilí a zhýralí a jak vám díky požitkářskému způsobu života upadly morální hodnoty. Pro nás je doba strávená ve voze časem zahálky. Na jedoucím voze se nedá dělat vůbec nic, jenom sedět s otevřenými ústy (aby vám zuby necvakaly o sebe, když přejíždíte přes hluboké výmoly). Nemůžete opravovat zbroje, zašívat oblečení, přišívat knoflíky ani dělat účetnictví. Můžete si povídat, pokud vám nevadí řvát z plna hrdla, abyste překřičeli rachocení kol a chřestění nákladu, ale to je asi tak všechno. Takže sedíte. Nic neděláte. Odpočíváte. Jestli to takhle nějak vypadá po smrti – a dost možná i líp vzhledem k tomu, že místo sezení můžete ležet, jste dokonale nehybní a nikdo vámi netřese jako teriér krysou –, pak nechápu, proč s tím lidi tolik nadělají. Pokud jde o mě, sem s tím.

KDYŽ JSEM KDYSI PSÁVAL pro divadlo – přece jsem vám to slíbil, že? Žádná tajemství. Bylo nebylo, kdysi dávno a velmi daleko jsem v Urbissimě psal divadelní hry. Šlo mi to a býval bych si tím vydělal hromadu peněz, kdyby mě nepodvedli jistí bezskrupulózní lidé. Ale moc mě to nebavilo, převážně kvůli těm potrhlým zvyklostem, kterými se v divadelních kruzích řídí a jimž říkají zásada tří jednot. Míní se tím, že aby to byla správná divadelní hra, musí:

a) mít jednu dějovou linii,
b) odehrávat se celá na jednom místě,
c) odehrávat se v reálném čase.

První pravidlo se dá naprosto snadno obejít. To druhé je pochopitelné, protože je to tak levné: máte jedno jeviště, nemusíte platit rekvizitářům, a jestli nedokážete své vyprávění uzpůsobit tomu, aby se tam celé vešlo, běžte psát pro někoho jiného. No, proč ne. Ale ta záležitost s reálným časem je nesmyslná, rozčilující a opravdu mi to celé komplikovala, protože život takhle prostě nefunguje. A ještě že tak – jinak by to byla jedna zpropadená událost za druhou, jak řekli kritici o mé hře *Leucas a Marses*; jsou to tři hodiny neustálé trýznivé lítosti a hrůzy. Kdybyste měli takhle žít, umřeli byste vyčerpáním ještě před pubertou. Vezměte si například můj život: skládá se z výbuchů zběsilé, únavné a hrůzyplné aktivity, prokládaných dlouhými vyjížďkami na vozech. Nikdo se nechce dívat, jak se pět set chlapů s otevřenými pusami tři dny natřásá na šedesáti vozech jedoucích po Velké vojenské silnici. Próza je pro mě relativně novou záležitostí a nejsem si jistý, že už znám všechna pravidla, ale myslím si, že byste o tom nechtěli ani číst. Takže to všechno, s vaším dovolením, přeskočíme. Ředitelé divadel, pro které jsem kdysi pracoval, by z toho dostali záchvat, ale kašlat na ně. Byl bych možná nakloněnější tomu brát ohledy na jejich nesmírnou přecitlivělost, kdyby mi byli někdy zaplatili.

Takže jsme o tři dny později dorazili k Busta Sagittarum, jenom abychom zjistili, že k bitvě ještě nedošlo. Nesnáším, když se tohle stane. Přináší to řadu komplikací. Tak zaprvé, opravdu se do toho nechcete nechat zatáhnout a bitvy jsou tak trochu jako stepní požáry. Nikdy nevíte, kdy se vítr náhle otočí, a plameny se umějí pohybovat strašlivě rychle. Vzpomínám si, jak mi jednou Ormus Asvogel vyprávěl, že tohle se stalo jeho kumpanii. Umístil svůj tým na pozici, o které si myslel, že je naprosto nejzápadnějším cípem bojiště, a zničehonic zjistil, že se na něj žene pět tisíc jízdních kopiníků, kteří mají v patách sedm tisíc jízdních lučištníků sestřelujících je ze sedel. Měl sotva dost času, aby stihl vozy uspořádat do kruhu, a už byli u něj. Kopiníci se pokusili probít do kruhu, aby se tam schovali před lučištníky, ale neúspěšně. A zatímco tam postávali a zkoušeli se procpat skulinami mezi vozy, lučištníci je odeslali všechny do pekla. Když už pak žádní kopiníci nezbývali, vypálili lučištníci proti Ormusovým lidem půl tuctu salv, čistě pro případ, že by do toho byli nějak zapleteni, a asi tak tři tucty jich zabili. A aby to bylo ještě horší, ukázalo se, že strana, na které byli kopiníci, vyhrála, a její generál vypověděl Ormusovi smlouvu na základě obvinění, že nepřímo napomáhal nepříteli. Takže Ormusovi propadla záloha, kterou zaplatil předem, a musel odjet domů s prázdnými vozy. Byla to jeho vlastní hloupá chyba, že se ocitl příliš blízko, až na to, že neocitl; měl prostě smůlu, nepřála mu válečná štěstěna. Tyhle věci předvídat nedokážete. Kumpanie šakalů, dlouho existující a respektovaná společnost, která dobře vydělávala na východě v dobách, kdy

jsem v branži začínal, byla pobita do posledního muže, protože se ocitla ve špatnou dobu na špatném místě a nějaký neochmýřený husarský podporučík si ji spletl s nepřátelskou zásobovací kolonou.

Nechtěl jsem proto nic riskovat. Stáhli jsme se o den jízdy zpátky směrem, odkud jsme přijeli, uspořádali jsme vozy do kruhu a vybudovali kolem nich palisádu z kůlů, jen tak pro jistotu. Mezitím jsem vyslal pár zvědů, aby sledovali dění, a my ostatní jsme ten čas využívali užitečně a pracovali na věcech, které jsme sesbírali po předchozí bitvě.

„V nemocničním stanu leží jeden zraněný, který tvrdí, že tě zná," poznamenal Olybrius, zatímco jsme seděli ve stínu vozu a látali díry po ranách v aelijských vojenských tunikách. Ani jsem nevzhlédl. Na své látání jsem velice pyšný.

„Vážně?" utrousil jsem.

„Až na to," pokračoval Olybrius, „že tě považuje za někoho jiného."

„No tak jestli si myslí, že zná někoho jiného, tak to nemůže mluvit o mně. To je logické."

Nevzhlédl jsem, takže jsem neviděl pohled, který na mě Olybrius skoro určitě vrhl. „Chceš, abych to vyřídil?"

Olybrius samozřejmě pravdu nezná, ale chová jisté podezření. Takový on už je. Kdyby nebylo nic, kvůli čemu by mohl chovat podezření, nejspíš by zchřadnul a umřel. Není potřeba dodávat, že Olybrius není jeho skutečné jméno. Je to slovo, které viděl v Auxentii namalované na okenici překupníka se zrním, v jehož sklepě se schovával, když prchal před mužem, jenž za něj zrovna zaplatil slušné peníze ve veřejné aukci. Olybriův otec byl nájemcem půdy v Mesoge. Měl špatný rok a opozdil se s placením, proto musel prodat dva ze svých synů, jinak by skončil na ulici. Olybriovi se nezamlouvala představa, že by měl zbytek života strávit spoutaný řetězy v dolech na sůl, proto dohlížiteli ukousl nos, vydrápal se ven oknem, seskočil patnáct stop do boční uličky a pádil pryč jako zajíc, dokud se nakonec neocitl ve sklepě u zmíněného překupníka. Po deseti letech, kdy se živil jako nájemný rváč, skončil u mě. Má sice pocit, že si tím společensky pohoršil, nicméně lidé, za které dostával zaplaceno, aby jim ubližoval, příležitostně ublížili na oplátku jemu, a člověk se nakonec dostane do bodu, kdy tyhle záležitosti ztratí své kouzlo. Olybrius proto dospěl k závěru, že pracovat pro mě bude lepší než nechat si vyděšenými dlužníky lámat žebra. To jenom ukazuje, jak moc se někdy může člověk mýlit.

„Co abys vyřídil?"

„Však víš." Představil jsem si, jak si v tu chvíli přejíždí palcem po hrdle. Je to jedno z jeho oblíbených gest. Neodpověděl jsem, což ho podráždilo. „Mohl bych se o něj za tebe postarat."

„Ty se chceš stát ošetřovatelem?"

Já vím, neměl jsem si z něj utahovat. „Jak myslíš," utrhnul se na mě. „Ale měl bys slyšet, co o tobě vypráví. Je to velmi zajímavé."

Sáhl jsem po další tunice na vrchu hromady a povzdechl si. Na zádech byla zalátaná, přímo mezi lopatkami, a kolem šití byla vybledlá hnědá skvrna. Nevím, proč mi takovéto věci přinášejí zklamání, ale je to tak. Ukázal jsem to Olybriovi, který výšivku podrobil pečlivému profesionálnímu zkoumání. „Naše práce to není," prohlásil.

„To teda doufám, že ne."

„Ani Asvogelů, ti se neobtěžují. Museli to dělat Vzkříšení."

Pokud jde o techniky šití, s Olybriem se neházíte. „Jsou to právě lidi jako oni," řekl jsem, „kvůli komu má naše povolání tak špatnou pověst."

Což je mimochodem pravda. Je to pradávný podvod, který se datuje už od dob, kdy lidé bojovali pomocí kostěných kyjů a pazourkových kopí. Jste zásobovací důstojník regimentu. Dostanete x zlaťáků, abyste nakoupili nové tuniky. Místo toho koupíte od někoho, jako jsme my, tuniky „po prvním opatrném majiteli" za 1/4x a zbytek peněz si necháte. Vojákům se to nelíbí – jsou pověrčiví ohledně nošení oblečení, ve kterém někdo umřel –, ale mají dost rozumu, aby mlčeli, a nikdo tím vlastně neutrpí. Prodávám komukoliv, kdo chce nakoupit, nedělám však zásobovacím důstojníkům výhodné slevy jako někteří – takhle z hlavy mě v téhle souvislosti napadají například Vzkříšení. Ti jsou tak mazaní, že jednoho dne uklouznou, a až k tomu dojde, uroním leda tak pár krokodýlích slz.

Zalátal jsem další půltucet košil a pak jsem se odloudal k nemocničnímu stanu. Muž, který mě poznal, se měl čile k světu, hlavně ohromnou zásluhou doktora Papiniana. Našel jsem ho, jak hraje šachy s jedním z ošetřovatelů. Vrhl jsem na ošetřovatele ošklivý pohled a ten se s omluvou vytratil.

Muž, který si myslel, že mě zná, se na mě zahleděl. „Jsi to ty, že ano?"

Posadil jsem se naproti němu a letmo pohlédl na šachovnici. Nebylo divu, že chtěl být ošetřovatel raději jinde; nevyhnutelný mat třetím tahem. Náhodně jsem táhl jednou z figurek, jen tak pro legraci. „Kdybych to byl já," řekl jsem, „a kdybych byl tady, a ne tam, kde mám být, a kdybych dělal tohle, a ne to, co dělat mám…"

Táhl věží. Něčeho jsem si povšiml, jenom neurčité možnosti, kterou bych nedokázal vysvětlit. Rozhodl jsem se jí chopit a táhl jsem zbývajícím koněm. „Tak co?" zeptal se.

„Nenapadlo tě, že mám třeba tady k tomuhle všemu nějaký důvod?" řekl jsem. „A pokud ano, že je to třeba dobrý důvod?"

„Omlouvám se," sklopil pohled. „To mě nenapadlo. Já jenom, že bylo skvělé spatřit na místě, jako je tohle, přátelský obličej."

„Zase tak špatné to není," namítl jsem. „Ve srovnání s ostatními možnostmi."

„Ano, jistě," zasmál se. „Omlouvám se."

„Jsi na tahu."

Zahleděl se na šachovnici. Byl dost chytrý na to, aby poznal, že se situace zcela změnila, ale ne dost chytrý, aby si uvědomil, co se za chvíli stane. Zamračil se a pokračoval podle původního plánu. „Nepředpokládám, že mi někdo uvěřil," prohodil.

„Nemocní říkají všelijaké podivnosti," ujistil jsem ho. „Pusť to z hlavy." Táhl jsem střelcem. Viděl, že to dělám, ale zjevně si nepoložil otázku, proč bych to dělal. Táhl koněm. „Šach," řekl.

Vím, že je to dětinské, ale já rád vyhrávám. Ve všem. Táhl jsem věží. „Šachmat," opáčil jsem. „Až bude po téhle bitvě, pošleme tě zpátky ke tvým lidem. Mezitím odpočívej. Dávej na sebe pozor, Posidonie."

„Ty taky."

V téhle branži jsem se naučil, že skoro cokoliv je užitečné, dokonce i plevel. Existuje jedna konkrétní bylinka, která se někdy velmi hodí, pokud si dáte tu práci, že ji vykopete a uvaříte z jejích kořínků sirup, který pak pomalu vydestilujete v alembiku. Dvě kapky tohoto destilátu v poháru silného červeného vína vyřeší celou řadu problémů. Pamatoval jsem si, že Posidonius vždycky míval slabost pro medazijský klaret, kterého jsme shodou okolností našli pár lahví v sedlové brašně nějakého mrtvého důstojníka. Poslal jsem jednu z nich s poklonou Posidoniovi. Když už musíte udělat něco ohavného, udělejte to aspoň tím nejhezčím možným způsobem.

Později odpoledne za mnou přišel doktor Papinian. „Ten chlap, co tvrdil, že tě zná, zemřel."

„Ale, chudák Posidonius? To je škoda. Jsem si jistý, že jsi dělal, cos mohl."

„Takže jsi ho opravdu znal?" zahleděl se na mě.

„Cože? No jo, tak trochu. Můj otec pracoval jako zahradník a Posidonius byl synem jeho šéfa. Byl svým způsobem docela fajn."

„Tvrdil jsi, že ho neznáš."

„Je to už dvacet let. Lidi se mění."

Viděl jsem, že Papinian nemá radost. Ale k čertu s tím. Koneckonců Posidonius byl moje kořist, mohl jsem si s ním dělat, co jsem chtěl. Spláchl jsem tím do záchodu třicet staurata výkupného, pokud se na to chcete dívat takhle, nemluvě o nějakých těch výdajích na léky a obvazy, které šly z mojí kapsy, a k tomu doktorův čas, ale já jsem si stěžovat nehodlal. V téhle branži musíte být stoičtí. Jak vždycky říká můj otec (který není zahradníkem): když máte živý inventář, dříve nebo později z něj bude mrtvý inventář, takže se s tím musíte umět vypořádat.

SEDĚLI JSME TAM DVA DNY, zatímco Theudahad a Erysichthon pořádali dole v údolí svůj vlastní šachový turnaj. I když tak sofistikované jako šachy to vlastně nebylo. Spíš to připomínalo takovou tu hru, kterou rádi hrají psi, když vám přinesou hozený klacek a pak s ním tančí kolem, pokud si ho chcete vzít. Erysichthon byl v tomhle případě tím psem, aby bylo jasno. Theudahad to s ním chvilku hrál, aby mu udělal radost, pak se ale se svými legiemi a polní artilerií usadil a odřízl princi přístup k jedinému zdroji pitné vody v okruhu deseti mil. Druhý den ráno Erysichthon zaútočil.

Mimochodem, když už jsme u bitev. Lidi by opravdu měli dostat rozum. Existují o tom celé hromady knih, takže opravdu nemají žádnou dobrou výmluvu. Za mě platí tři hlavní pravidla. Zaprvé: v devíti případech z deseti bitvu spíš prohraje poražený, než že by ji vyhrál vítěz. Zadruhé: je snazší vyhrát, když máte menší armádu.

A zatřetí: útočící strana vždycky prohraje, ledaže ji vede taktický génius nebo jí čelí idiot. Erysichthon byl chytrý, výkonný a pečlivý, ale tím to končilo. Naprosto neměl šanci, když zaútočil na někoho, jako byl Theudahad, který zametal se silnějšími armádami už v dobách, kdy si Erysichthon ještě hrál s dřevěnými vozataji. Mladý princ se udatně pokusil o předstíraný ústup s léčkou na levém křídle, jenže se to celé sesypalo, když se předstíraný ústup změnil ve skutečný úprk o život a Theudahad vyslal svoje jízdní kopiníky, aby rozsekali prchající. V mezičase šest pluků Theudahadovy těžké pěchoty napochodovalo na princův tábor a zásobovací kolonu a začalo si přilepšovat v domnění, že už je po bitvě. Ukázalo se však, že není. Než se Theudahadovi kopiníci po likvidaci Erysichthonova levého křídla vrátili, na bojišti nezbýval prakticky nikdo, kdo by mluvil aelijsky. Takže se velice rozumně vytratili a Erysichthon měl na oplátku dost rozumu, aby je nechal jít. Bitvu vyhrál, respektive Theudahad ji nějak zvládl prohrát, takže ztratil chuť pokoušet štěstí. Dvě třetiny jeho mužů byly po smrti a on neměl sílu své vítězství využít. Odkulhal zpátky do města a zavřel za sebou brány. Vůbec ničeho nedosáhl a nepořádek nechal na nás, abychom ho uklidili. Inu, je to naše práce.

POZNÁMKA K HORKÉMU POČASÍ. Znal jsem kdysi jednoho chlápka. Byl tlustý jako prase, a kdykoliv bylo dost teplo na to, aby se rozpouštěl led, začal se potit. Mohl nosit jenom lněné oblečení, které si poradí s vlhkostí, a vlasy měl neustále připlácnuté k čelu. Kdykoliv vyšlo slunce a vy jste mu řekli něco jako: „To je ale hezký den," usmál se a odpověděl: „Ano, nádherný." Pak jednoho dne, kdy jsem ho znal už asi pět let, jsem ho potkal na ulici. Panovalo omračující vedro. „Nádherný den," řekl tlouštík.

„Myslíte?" odpověděl jsem. „Podle mě je příšerný. Nesnáším horko."

„Bože, to já taky," přiznal a následujících deset minut strávil vyjmenováváním toho, co všechno je špatné na vedru a jasné sluneční záři. Od té doby jsme byli dobrými kamarády, což jenom ukazuje, že příležitostně se může hodit i pravda.

V mojí branži znamená horké počasí naprostou mizérii. Nejde jenom o ten zápach, mouchy a nadýmání. Jakékoliv netrvanlivé potraviny v zásobovacích vozech mají tendenci se zkazit a cokoliv, co je vyrobené z kovu, se zahřeje tak, že vás to stojí kůži z konečků prstů. Aelijci své zbroje natírají, aby předešli jejich rezavění a tŕpytění se na slunci. To je v pořádku, až na to, že je natírají černou barvou, která pohlcuje teplo úplně nejlépe. Je to taková hloupost, že jsem se dokonce jednou zeptal aelijského zásobovacího úředníka, proč proboha černá? Smutně se na mě usmál. Černá barva je levná, odpověděl. Pochopitelně, velící zásobovací důstojník vyúčtuje státní pokladně bílou barvu, která sluneční paprsky odráží a stojí o třetinu víc, nicméně vojáci nějakou záhadou skončí v černých zbrojích, takže pochodující aelijskou armádu můžete stopovat podle roztroušených mrtvol těch, které zabil úpal. My aelijské zbroje samozřejmě přebarvujeme. Kdybychom to nedělali, nikdo by je nekupoval.

Den po bitvě byl opravdu hic. Gombryas – víte který, ten nadšenec do lidských částí – pochází odněkud z východu a cítí povinnost nosit vlněné oblečení za jakýchkoliv teplot nižších, než je tavný bod mědi, takže vyrazil do práce s úsměvem na tváři a písní na rtech. My ostatní jsme se plahočili za ním a bručeli. Vydrápali jsme se do prudkého svahu a zahleděli se dolů na bojiště. Něčeho jsem si všiml, a tak jsem zařval: „Stát!" Všichni se zastavili. Řekl jsem jim, ať počkají, a vyrazil vpřed.

To, čeho jsem si všiml, byla nepřítomnost vran. Což znamenalo, že nás někdo předběhl. Na tom není nezbytně nic zlověstného. Lidi chodí hledat svoje kamarády nebo něco, co jim upadlo, když prchali pryč. Striktně vzato, když někdo vytáhne zraněného kamaráda zpod hromady mrtvol, tak mě okrádá za bílého dne, ale obvykle kvůli tomu nevyšiluji. Když hezky poprosí, nejspíš mu i pomůžu hledat. Nesnáším ale, když někdo zneužívá příležitosti.

„Zase ty," řekl jsem.

Klečela nad nějakým mrtvým mužem, a když vstala, houpal se jí v ruce zlatý řetěz. Ani se ho nepokoušela schovat. „Ahoj," pozdravila se sladkým úsměvem.

Bylo brzy ráno a já už si připadal utahaný. Takhle ona na mě působí. „Tohle je naše," řekl jsem. „Běž pryč."

„Ne."

Někteří lidé jsou tak nerozumní, až se mi chce brečet. „Je to moje bojiště," naléhal jsem. „Zaplatil jsem za něj. Odprejskni."

Věnovala mi svůj andělský pohled. „Odpouštím ti," prohlásila.

Sestra Stauracie vede spolek zvaný Liga milosti. Mimo sezonu postává na tržišti v nějakém velkém městě a káže o těžkém údělu raněných zanechaných napospas smrti na bojištích, a protože je mladá a hezká, lidi si myslí, že je úžasná, a dávají jí peníze. Vede asi tak padesátičlennou tlupu složenou ze samých drsňáků navlečených v mnišských hábitech. Nikdy neplatí za práva na úklid bojiště, a když se ji pokusíte odehnat, najednou začne oduševněle prohlašovat, že jenom koná Boží dílo, což mě pěkně vytáčí. Bratři Asvogelovi po ní střílejí šípy, což obvykle funguje, ale já se k tomu nějak nemůžu přimět. Místo toho vznáším formální stížnosti u vítězných generálů, kteří se mě ptají, co jsem to za netvora, když bráním v práci tak milosrdným andělům. Než to celé projde oficiálními kanály a já nadělám rozruch kvůli porušování kontraktu, sestra Stauracie a její andílci oberou mrtvé o veškerou hotovost, osobní majetek i cenné předměty a potichu se vypaří. A na nás zbude těžká práce. Vím najisto, že sestra Stauracie za celý svůj život nikomu neobvázala ani pořezaný palec; je dcerou výběrčího daní z Chosroene a její dědeček byl posledním člověkem, kterého v tamní provincii pověsili za vykrádání hrobů.

„Pomohlo by, kdybych poprosil?"

Zamyslela se nad tím. „Možná."

„Odprejskni. Prosím."

„Ne."

Udělal jsem takové to gesto, při kterém rozhodíte rukama a oddusáte. Prý by se mělo člověku ulevit, ale nepomáhá to. „Je to ona, že jo?" zeptal se Carrhasio, když jsem se vyškrábal do svahu.

„Jo."

„Stačí říct. Dělej, stačí říct."

Teď už trochu zestárl, ale Carrhasio býval opravdickým vojákem. Devadesát devět celých devět procent opravdických vojáků vstoupí do armády kvůli penězům: protože jinak by doma umřeli hlady nebo protože doufají, že se jim poštěstí vyplenit nějaké město nebo opatství a budou zajištění po zbytek života. Carrhasio patřil k těm nula celých nula jedna procentům, která prostě baví válčit. Když si v průměru aspoň jednou za šest týdnů do někoho neřízne, chřadne a umírá jako nezalitá kytka. „Ne," řekl jsem.

„Není to správné. Tys za to bojiště zaplatil."

„Jsou to moje peníze. A je tam toho dost pro všechny."

Chvíli na mě civěl, pak řekl: „Jak myslíš," a odkulhal.

Můj přístup k násilí je čistě aritmetický. Pokud je přesila na mojí straně šest ku jedné nebo vyšší, jsem odvážný jako lev. Jinak jsem mírumilovný člověk. Rychle jsem je spočítal. Padesát dva plus dobrá sestra. „Rozmyslel jsem si to," zavolal jsem. „Vykopejte je odtamtud."

Netrvalo to dlouho. Nemůžu říct, že by to byl hezký pohled, mlátící se chlapi na pozadí mrtvých těl, ale viděl jsem, že hochům už dochází trpělivost, a já odjakživa vím, že podstatou pravého vůdcovství je nechat lidi dělat si, co chtějí, ale vyvolávat při tom dojem, že vás to napadlo jako první. Nakonec je sehnali dohromady, pevně spoutané je přinutili kleknout si na zem a zeptali se mě, co chci, aby s nimi udělali.

„Zabijte je," prohlásil jsem.

Nějaký plešoun s rozseknutým rtem začal kvílet. Olybrius na mě civěl. Starouš Carrhasio vykročil vpřed, pak zaváhal a zastavil se.

„To byl jenom vtip," řekl jsem. „Zatím je nechte tady, propustíme je, až skončíme." Rozhlédl jsem se. Nikde jsem neviděl sestru Stauracii. „Kde je ta zatracená ženská? Viděl ji někdo?"

Neviděl. To se mi nelíbilo. Buď v panice utekla a někde se schovává – což v poušti není dobrý nápad, pokud nemáte dostatek vody a slunečník; měl jsem toho na svědomí dost i bez zatracené sestry Stauracie –, nebo něco plánuje. Na druhou stranu na mě čekala práce a pět set chlapů tady jen tak lelkovalo na horkém sluníčku. „Dejte mi vědět, kdyby se objevila," nařídil jsem a pustil ji z hlavy.

Vyčistit bojiště nám trvalo pět dní, na jejichž konci už začínalo být všechno kolem pěkně přezrálé. Získali jsme ale hromadu dobrého nepoškozeného zboží – aelijská sedmá pěchotní se dala na útěk a zahazovala při tom štíty a zbroje, což byla hotová pokladnice kvalitní výstroje bez obvyklých děr s ostrými hranami – a moje hrubé předběžné výpočty naznačovaly, že by nám to s trochou štěstí mohlo pokrýt náklady a něco málo vydělat. Hranice snadno vzplály a hezky hořely, Papinian dostal pět dní místo obvyklých tří, takže mi ani nemusel moc nadávat, že ho popoháním, a všichni jsme byli sami se sebou relativně spokojeni, když tu si někdo všiml oblaku prachu

vznášejícího se zhruba směrem od města. Vyklubala se z něj dvorní kavalerie prince Erysichthona, se samotným princem v čele. No a vedle něj, na lehkém jezdeckém koni a oděná ve sněhobílém řeholním hábitu, jela sestra Stauracie.

Erysichthon je docela fajn, na to, že je to mladistvý grázlík vychovávaný od dětství ve víře, že je synem Boha. Měl na sobě šupinovou zbroj vyrobenou z opravdického čistého zlata – raději jsem se ani nesnažil spočítat, o kolik peněz mě Theudahad připravil tím, že tuhle bitvu nevyhrál, ale nemohl jsem si pomoct – a byl pořádně nakrknutý. „Ty," zařval a namířil na mě jezdeckým bičíkem. „Chci si s tebou promluvit."

Byl jsem nasáklý kouřem pohřebních hranic a pekelně mě bolela záda, ale když po vás něco chce syn Boží, nemůžete se loudat. „Vaše Veličenstvo," začal jsem, „blahopřeji k vašemu vskutku pozoruhodnému –"

„Co to slyším o obtěžování poutníků?"

Chvilku mi trvalo, než mi došlo, o čem to sakra mluví. „Při vší úctě, Vaše –"

„Světci," zařval mi do obličeje, „tady konají Boží dílo a ty je necháš svázat a zmlátit? Měl bych vás za to všechny pozabíjet."

Byla to jedna z těch chvil, kdy prostě nevíte, co říct. „Nezmlátili jsme je," namítl jsem. „Přistihli jsme její lidi, jak kradou na našem bojišti, takže jsme je svázali, ale ne–"

Sestra Stauracie si trpělivě povzdechla. Princ na mě znovu namířil bičík. „Tohle není *tvoje* bojiště, ty zatracený odporný supe. Dal jsem sestře svolení postarat se o raněné, abys věděl. A teď ty muže propusť, než mi dojde trpělivost."

„Při vší úctě," zavrčel jsem na něj, „zaplatili jsme slušné peníze –"

Princ se chystal vybuchnout, ale Stauracie mu položila ruku na rameno a vrhla na něj sladký pohled: odpusť jim, neboť nevědí, co činí. S jistým úsilím se opanoval a zaškaredil se na mě. „Dám ti poslední šanci," oznámil. „Propusť ty poutníky, nebo vás moji muži na místě pozabíjejí."

Stauraciini gauneři zrovna dosnídali, takže byli připraveni vyrazit. Zazubili se na nás a pak si dopomohli k našim rezervním koním. „Bylo by to od vás hezké gesto," prohlásil princ, „kdybyste svou kořist věnovali misii sestry Stauracie. Vlastně si myslím, že je to za daných okolností to nejmenší, co můžete udělat."

„Úžasný nápad," řekl jsem. „Jak to, že mě to samotného nenapadlo?"

Když jsem hochům prozradil, na čem jsme se s princem domluvili, málem mě zlynčovali. Řekl jsem jim, ať se vzpamatují a nechají Stauraciiny lidi vzít si, co budou chtít. Můj opravdu kajícný přístup se mi u milosrdné sestry vyplatil, protože když jsem poukázal, že pokud nás tady nechají bez koní, umřeme v poušti žízní dřív, než se dostaneme k vodě, věnovala mi hezký úsměv a prohlásila, že to by přece nešlo a že si koně samozřejmě můžeme nechat. Princ se nad ní celý rozzářil a ona pronesla hezkou řeč na téma, že nemůžeme očekávat odpuštění za vlastní hříchy, pokud nebudeme ostatním lidem odpouštět ty jejich. Takových keců má v zásobě hromady a na trzích jí vydělávají hodně peněz.

Bylo mi taky dovoleno ponechat si mapu, bez které bych se ztratil a beznadějně zabloudil. Mapa mi prozradila, že Stauracie skoro najisto pojede po jižní poštovní cestě až k oáze u Callinice, kde ze silnice sjede, zamíří k západu přes relativně placatou makchii a bude se držet nalevo od hor, dokud nedojede k moři. Bylo to šedesát mil, čili pro její těžce naložené vozy tři dny pohodlným tempem. Zeptal jsem se Carrhasia, který se v těchhle věcech vyzná, na jakou vzdálenost jsou vidět oblaka prachu.

„Cože to?" podíval se na mě zmateně.

„Na jakou vzdálenost," zopakoval jsem, „jsou vidět oblaka prachu? Dvě míle? Deset? Padesát?"

„Jo takhle." Chvíli nad tím dumal. „Záleží na tom, jak jsou velká."

Povzdechl jsem si. „Asi tak velká, jaká bys čekal, že rozpráší pět set jezdců na koních."

„Pět mil," pokrčil rameny. „Něco takového."

Nebyl tak sebejistý jako obvykle, takže jsem se rozhodl pro osm, jen tak pro jistotu. Budeme sebou muset hodit, ale mělo by to být proveditelné. „Co máš za lubem?" zeptal se Olybrius.

„Uvidíte," opáčil jsem. Když plánuji strategii, dávám přednost tomu k ničemu se moc nezavazovat.

Nakonec to proběhlo docela dobře. Vydali jsme se pouští zhruba osm mil paralelně se silnicí a dohnali je, když překračovali suché říční koryto (což je vždycky ošemetné, když máte těžké vozy). Věděl jsem, že jim to zabere skoro polovinu dne, a než skončí, začne se stmívat, takže se tam zastaví na noc. Připlížit se k vozům a zmocnit se zbraní, než jsme probudili Stauracii a její lidi, nebyl naprosto žádný problém.

Jsem přesvědčený, že byli překvapení, že nás vidí. „Tak jsem si říkal, že se zastavíme a pozdravíme vás," řekl jsem.

Stauracie neodpověděla, ale to bylo nejspíš tím, že jsem jí stál na krku. Její lidi jsme zvládli bez problémů – žádní mrtví, jenom pár škrábanců a modřin. Když máte na své straně převahu deset na jednoho, můžete si dovolit jít na to jemně.

Začínala nějak klokotat, takže jsem zvedl nohu. „Nic takového už nikdy nedělej, rozumíš mi?"

Řekla o mně pár věcí, které jsem už věděl, i když se jimi raději moc nezabývám. „Souhlasím," přitakal jsem. „No a co?"

„Řeknu to princi. Nechá tě pověsit."

„To je nepravděpodobné," namítl jsem. „Jestli se pokusíte dojít odsud do města pěšky, umřete, věř mi. Na druhou stranu pokud zamíříte k pobřeží, měli byste to zvládnout, když se nebudete loudat. A kromě toho princ bude do měsíce po smrti, o to se postarají Aelijci. Jestli chceš zůstat v téhle branži, měla by ses vážně víc zajímat o současné dění."

Někdo mě tahal za rukáv. Byl jsem plně zaměstnán svou chytráckou triumfálností, takže jsem nechtěl, aby mě vyrušovali. „Šéfe," řekl Carrhasio.

„Teď ne."

Zatáhl tak silně, že mi málem roztrhal oblečení. Stauracie se zachichotala. Moje chvilka byla pryč. No, co se dá dělat. „Co chceš?"

Odvlekl mě o pár yardů dál. „Ty je chceš nechat jít."

„Ano. A co jako?"

„Použij hlavu, šéfe, aspoň jednou, do prdele. Když tady umřou, kdo se to sakra dozví? A budeme mít od nich klid."

Jak už jsem možná zmiňoval, Carrhasio není nejmladší. Je trochu nahluchlý a předpokládá, že když je od někoho tak daleko, že ho neslyší, tak ani dotyčný neslyší jeho. „Ne," řekl jsem.

„Přeskočilo ti, nebo co? Můžeme se jich zbavit a nikdo se nikdy nedozví, že jsme to byli my."

„Ano, to už jsi tuším zmiňoval. Odpověď je ne."

„Budeš toho litovat."

„To je docela dobře možné. Bohužel kdybychom je zabili, byla by to vražda a ta je protizákonná."

„Svého kamaráda Posidonia jsi zabil."

Abych mu nekřivdil, snažil se ze všech sil šeptat. Jenže chlapovi, který strávil dvacet let jako výcvikový seržant, jde šeptání asi tak dobře jako mně nabírání slunce lžičkou a mazání ho na chleba. „Ne," odporoval jsem. „To jsem neudělal."

„Viděl jsem tě."

„Tos nemohl, protože jsem to neudělal," lhal jsem.

Jak už jsem možná zmiňoval, sestra Stauracie je mladá. Mladé ženy mají uši jako netopýr. A kromě toho mně občas některé věci docházejí pomaleji. Popadl jsem Carrhasia za vlasy – za ty zbytky, co má vzadu na temeni – a přinutil ho kleknout si.

„Chytré," zasyčel jsem mu do ucha. „Vyžvanil jsi moje smrtící tajemství, aby to slyšela, takže ji budu muset zabít. Až na to, že já žádné smrtící tajemství nemám, Posidonia jsem nezabil a nezabiju ani Stauracii a její grázly. *Rozumíme si?*"

Pokusil se přikývnout, ale držel jsem ho za vlasy. „Rozumíme," řekl.

„Hodnej. Tak běž."

Sestra Stauracie na mě upírala zrak. Čtení lidí mi jde, ale ji nebylo snadné rozlousknout. „Pořád jsi tady?" zeptal jsem se.

„Kdo byl Posidonius?"

Někteří lidé jsou přirozeně… no, řekněme svízelní. Čím déle jste s nimi v kontaktu, tím jste ulepenější. „Někdo, koho jsem kdysi znal. Podlehl po bitvě svým zraněním. Jdi pryč."

„Ale on říkal –"

„On toho napovídá."

„Posidonius," zopakovala, aby si to jméno uložila do paměti. „Zajímavé."

Jedna věc je zvláštní. Nevzpomínám si, že bych se někdy dostal do většího průšvihu proto, že jsem udělal něco špatného. Všechny ty opravdu katastrofické sračky, do kterých jsem kdy v průběhu svého pohnutého života šlápl, byly důsledkem toho, že jsem se snažil udělat správnou věc.

2

MYSLÍM, ŽE BY SE MI PSANÍ PRÓZY mohlo zalíbit. Kdybych tohle psal v blankversu pro divadlo, s tou hloupou zásadou tří jednot, musel bych vám ukázat naši cestu přes moře z mesembrotského pobřeží na ostrov Ogyge, a to by nikomu z nás nijak neprospělo. Protože jsem vám poněkud unáhleně slíbil, že budu psát jenom pravdu, musel bych přiznat, že jsem opravdu ubohý námořník, a vy byste museli přetrpět tři dny plné monotónnosti přerušované občasnými odpudivými epizodkami plnými zvracení. Ale takhle mi stačí napsat *odvezli jsme se lodí na ostrov* a všichni budeme ušetřeni nepříjemností. Ať žije próza. Kde se přede mnou doteď schovávala?

Na Ogyge jsme pluli ve třech lodích. Je to středně velký ostrov ležící asi tak tři míle od pobřeží Mesembrotie a na celém světě se nejvíc blíží tomu, co bych mohl nazývat domovem. Není samozřejmě můj. Patří mnichům z Kláštera Skleněného pilíře, kteří si tam asi před sto lety založili pobočku – myslím, že pro to mají nějaký odborný pojem, něco jako převorství; kdyby to byli kupci, říkali by tomu dceřiná společnost. Formálně by se mělo jednat o místo hlubokého rozjímání, kde můžou skutečně asketičtí a zbožní muži rozprávět s Nekonečnem, aniž by je cokoliv rušilo. Ve skutečnosti šlo o to, že opatovi Skleněného pilíře pověsili na krk převora, kterého nemohl vystát. Po několika letech, kdy zkusil všechno možné, aby se ho zbavil – s výjimkou šesti kapek vlčího moru v misce s ovesnou kaší –, dostal nápad postavit mu jeho vlastní klášter, někde velmi daleko. Teprve když převor tuto dohodu radostně odsouhlasil, prozradil mu opat, kde přesně se jeho nové panství bude nacházet, a tou dobou už bylo samozřejmě pozdě z toho vycouvat.

Ogyge má zhruba sedm čtverečních mil tvořených převážně horami. Jsou tam místečka, kde jen tak tak přežijí ovce – proto ten fousatý vtip o ovcích z Ogyge, které mají dvě nohy dlouhé a dvě krátké, protože celý život stojí v prudkém svahu –, a pár míst, kde mniši s obrovskou námahou vybudovali terasy, na kterých pěstují vinnou révu. Je tam všeho všudy tak sto padesát akrů skutečně rovné, úrodné a obdělávatelné půdy ležící na východním pobřeží, kde se stékají dvě největší místní říčky a přecházejí v mokřinu plnou komárů, a to je asi tak všechno. Mizerná díra, kam byste neposlali ani svého nejhoršího nepřítele, poslední místo, které Bůh stvořil – to je Ogyge.

Já to tam zbožňuji. Tak zaprvé, ostrov je obklopený hrůzostrašnými útesy a skalami skrytými pod hladinou. To znamená, že je tam jenom jedno místo, kde se dá přistát s lodí (a musíte vědět naprosto přesně, co děláte a podle čeho se řídit), takže riziko, že by se k vám někdo připlížil, je prakticky nulové. Klášter jako takový je tady sice jenom asi sto let, ale budovy, ve kterých se nachází, jsou mnohem starší. Nikdo neví, kdo je postavil, ale ať už to byl kdokoliv, měl víc peněz než Bůh a výrazně lepší vkus. Netřeba dodávat, že když sem mniši dorazili, ze všeho nejdřív zamalovali nádherné a bezvadně zachované tisíc let staré fresky a mozaiky ve velkém sále, kapli a kapitule, nicméně jim došlo nadšení a vápno, než mohli to samé udělat v kryptách a katakombách, což jsou nesmírně rozlehlé podzemní prostory vytesané do žuly, pro které nemají mniši naprosto žádné využití. Tak nějak se stalo, že současný opat je můj známý – což znamená, že na sebe vzájemně víme věci, ze kterých by se vám zježily vlasy – a zhruba před sedmi lety jsme uzavřeli oboustranně výhodnou dohodu. Smím podzemní prostory využívat jako sklady a dílny, nikdo se na nic neptá a přicházet i odcházet si můžu dle libosti. Opat na oplátku dostává deset procent našeho hrubého příjmu, ze kterých jde polovina do fondů kláštera. Druhou polovinu ukládám na pevnině na účet u Chudých sester. Je vedený na jméno někoho, kdo striktně vzato neexistuje. Nic mi po tom není.

Takže ať žije Ogyge. Pro všechny ostatní je to peklo na zemi, pro mě je to kousek ráje. Dorazili jsme, zrovna když se začínalo stmívat – být to tak o hodinu později, měli bychom pořádný průšvih, protože pokud nevidíte bójky a sloupky označující jediný bezpečný průplav, je z vás krmení pro kraby –, a přivázali jsme lodě

k molu, které jsme tu před pěti lety vybudovali, v nádherném malém přírodním zálivu na úpatí hory, na níž v polovině cesty na vrchol hřaduje Klášter Stříbrného jablka.

Obvykle to děláme tak, že já jdu napřed, dám mnichům vědět, že jsme dorazili, a oni nám pošlou dolů dva tucty mul. S vozy se nahoru vyjet nedá a dva tucty mul mi půjčují proto, že jich víc nemají. Za dané situace jsme se rozhodli, že věci můžou zůstat do rána na lodích. Nikomu z nás se nechtělo blbnout potmě na úzké horské stezce, obzvláště s mulami. Proto jsme protentokrát vyrazili nahoru všichni společně.

Při zpětném pohledu (což je úžasná schopnost, nicméně naprosto neužitečná) si říkám, že jsem měl znervóznět hned, jak jsme zakotvili, protože v polorozpadlé budce uhnízděné mezi skalami na konci mola měla být hlídka. Nebyla tam, ale to mě neznepokojilo, protože tam dost často nebývá. Je to mizerná práce obnášející sezení na tenkém prkně v rozviklané boudě. Je tam moc tma, než aby si člověk mohl číst, skrz rozlámaná podlahová prkna stříká dovnitř pěna z příbojových vln, takže jste do nitky promáčení, a to všechno jenom proto, abyste mohli být svědky naprosté nepřítomnosti lodí. Takže i když je v mé dohodě s opatem výslovně uvedeno, že by v pozorovatelně měl neustále někdo být, docela často tam nikdo nebývá a život jde nějak dál. Obvykle. V devíti stech devadesáti devíti případech z tisíce.

Proto se mi srst na krku začala ježit až ve chvíli, kdy jsme dorazili ke strážnici u brány na vrcholku úzké klikaté stezky a zjistili jsme, že nikdo není na hlídce a brána je otevřená dokořán. To už bylo neobvyklé, asi jako probudit se a zjistit, že vám na hrudi leží krokodýl.

Netřeba dodávat, že zbraně jsme nechali na lodích. „Zůstaňte tady," nařídil jsem. „Půjdu se tam podívat."

Naprosto nikdo se dobrovolně nepřihlásil, že půjde se mnou, což bylo v pořádku a taky jsem to očekával. Ale stejně, bylo by hezké, kdyby mě někdy překvapili, aspoň jednou. Vyšel jsem po důvěrně známé stezce ke strážnici a cítil se při tom jako myš obklopená neviditelnými kočkami. Uvnitř nikdo nebyl, živý ani mrtvý, a dveře zely dokořán. Prošel jsem klenutým průchodem na přední nádvoří.

Můj kamarád opat bere svoje trávníky velmi vážně. Na Ogyge moc neprší, takže tu trochu vody, co spadne, zachytávají masivní olověné okapy a odvádějí ji do obrovských nádrží, odkud ji pumpuje menší armáda laických bratří, kteří kropí smaragdově zelenou trávu na předním a zadním nádvoří. Když se nezabývají zavlažováním, zkracují trávu kosami ostrými jako břitva anebo lezou po kolenou, zarovnávají okraje trávníku nebo plejí zatoulané flíčky mechu s razancí generální synody potírající kacířství. Mému kamarádovi naprosto nesejde na stromech, keřích nebo květinách, ale ohledně trávy je fanatický. Myslím, že je to jediná věc, ve kterou opravdu věří, chudák.

Z toho tudíž plyne, že na trávníky nikdo nešlape. Jenže přesně tohle nedávno někdo dělal; a bylo jich hodně, v těžkých botách a s těžkým nákladem. Vrhl jsem se pod klenbu a přikrčený tam naslouchal, ale nebylo naprosto nic slyšet, což samo o sobě bylo špatně. Žádný zpěv z kaple (touhle denní dobou měli mít za sebou třetinu večerní bohoslužby), žádné klapání dřevěných sandálů na dlažbě, žádné cvakání zahradnických nůžek, žádné nenaložené pisklavé hlasy debatující o *varia lectio* v páté knize Jubileí nebo nadávající na ovesnou kaši k večeři. Místo toho jenom prázdné nádvoří, přes které byla napříč vydupaná stezka.

Uvědomil jsem si, že zbývá nejspíš tak půlhodina denního světla a pak tady budeme tápat potmě, což by byl velmi špatný nápad. Nejrozumnější by bylo sestoupit z hory, dokud vidíme, kam šlapeme, vrátit se na lodě, odplout s nimi od přístaviště na hlubokou vodu v jihovýchodním koutě zálivu a zůstat tam do rána, než bude zase světlo, abychom něco viděli. Do té doby bychom byli v rozumném bezpečí, a teď už jsme tady toho mohli udělat jenom velmi málo, co by nepočkalo do rána, možná s výjimkou toho, že bychom zachránili život někomu, kdo by někde ležel na zemi a umíral na vykrvácení…

To je v úvahách rozumného člověka stěží důležitý faktor, protože jak často za běžného dne narazíte na někoho, komu hrozí vykrvácení? No, v mojí branži vlastně docela jo. Jenže tohle nebylo bojiště. Nebo ano? Ne, na to tady byl moc velký pořádek. Kromě obscénních otisků chodidel na posvátném trávníku nikde nic neobvyklého. Což tedy samo o sobě bylo neobvyklé jako pětinohé prase. Viděl jsem hromady vydrancovaných měst, vesnic, citadel i usedlostí, o klášterech a převorstvích ani nemluvě, a ty mívají tendenci vypadat, jako by tamtudy prošla větrná smršť nebo v nich došlo k zemětřesení: všude rozházené věci, mrtvoly, dveře visící v pantech, a cokoliv, co nemá cenu odnášet, bývá rozmlácené, jak se dá čekat od přespříliš nadšených spěchajících lidí. Na nic takového jsem se tady nedíval. Konec světa možná, ale rozhodně ne chaos. Tudíž žádné volné konce, nic přehlédnutého, žádní svědci…

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Saevus Corax se zabývá mrtvými*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.